

УДК 35.075 (44)(73)(477)

МОДЕЛІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ У КОНВЕРГЕНТНИХ СУСПІЛЬСТВАХ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ

Онуфрієнко О. В.,

к.ю.н., доц.,

*докторант кафедри державного управління та місцевого самоврядування,
Дніпропетровський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління при Президентові України,
м. Дніпропетровськ*

У статті з'ясовано ступінь залежності традиції державної бюрократії від еволюції форм взаємодії громадянського суспільства і органів державного управління; проаналізовано сучасні моделі державної служби в межах конвергентної форми такої взаємодії, виявлено в них спільне й особливе; на основі отриманих результатів намічено перспективи рецепції елементів вдалих моделей державної служби у зарубіжних країнах.

Ключові слова: традиція бюрократії, моделі державної служби, взаємодія громадянського суспільства і держави, конвергенція громадянського суспільства та органів державного управління

Onufriienko O. V.,

PhD in Law Sciences, Associate Professor,

*Doctoral student of Public Administration and Local Government Department, DRI NAPA,
Dnepropetrovsk*

MODELS OF ORGANIZING PUBLIC SERVICE IN CONVERGED SOCIETIES: A COMPARATIVE ANALYSIS

This paper outlines degree of dependence between traditions of state bureaucracy and the evolution of forms of the interaction between civil society and state administration bodies; modern models of civil service has been analyzed, common and distinctive features in different models have been outlined; on the basis of the results obtained as part of the study the prospects of borrowing of successful models of civil service in foreign countries has been set.

Key words: tradition of bureaucracy, models of civil service, interaction between the State and civil society, convergence of civil society and State administration bodies

Постановка проблеми. Необхідність здійснення порівняльних досліджень у сфері публічного адміністрування для вивчення зарубіжного досвіду та запозичення ефективних управлінських рішень і підходів до організації державної служби – один із найважливіших факторів розбудови вітчизняної науки державного управління як самостійної галузі суспільствознавства. Невипадково компаративна парадигма виступає одним із пріоритетних напрямів і на сучасному етапі її розвитку, а питома вага порівняльних досліджень є значно вищою, ніж в інших суспільних науках, у тому числі юриспруденції та політології. Особливої актуальності набула комплексна проблематика перспектив євроінтеграції України. Актуальність, суттєве ґносеологічне та прикладне значення порівняльних досліджень у сфері державного управління підтверджуються не тільки широким предметним діапазоном монографічних досліджень та їх результатами, численними науковими публікаціями у фаховій періодиці, дидактичними джерелами та тематикою міжнародних науково-практичних конференцій [1-2; 9-10], але й конкретними запитами до наукової спільноти, сформульованими у контексті складної та часто суперечливої практики вітчизняного державного будівництва.

Усвідомлення цього уможливило відповідне формулювання **комплексної мети пропонованої статті**, а саме: з'ясувати ступінь залежності традиції державної бюрократії від еволюції конкретно-історичних форм взаємодії громадянського суспільства і дер-

© Онуфрієнко О. В., 2016

жави, проаналізувати сучасні моделі державної служби в межах конвергентної форми такої взаємодії, виявивши в них спільне й особливе, та на основі отриманих результатів намітити перспективи рецепції елементів вдалих моделей державної служби у зарубіжних країнах і подальших тематичних досліджень у сфері науки державного управління.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Моделі державної служби (у тому числі в компаративному аспекті), механізми їх розвитку та модернізації досліджують у своїх працях вітчизняні науковці, що репрезентують науку державного управління – М. Багмет, В. Бакуменко, Н. Гончарук, Х. Дейнега, С. Дубенко, Г. Дутчак, Ю. Ковбасюк, Н. Липовська, П. Надолішний, О. Оболенський, Л. Прокопенко, С. Серьогін, В. Шарій та ін.; серед зарубіжних науковців – О. Барабашев, Д. Боссарт, К. Деммке, Ж. Зіллер, О. Ноздрачев, О. Оболонський та ін.

Разом із тим необхідно визнати, що компаративістика як галузь вітчизняної науки державного управління ще не є сформованою, значною мірою залишається у полоні ідей та концептів, розроблених у межах політичної та юридичної наук (особливо на макрорівні), потребує подальшого розвитку в квантитативному та квалітативному параметрах, у тому числі й на рівні методології та системних досліджень загального й особливого, закономірностей та повторюваностей у практиці державного управління зарубіжних країн. Ураховуючи запит суспільства на суттєве підвищення ефективності державної служби в Україні, зважаючи на циклічно повторювану кризу, що характеризує взаємодію органів державного управління та громадянського суспільства, і факти не завжди вдалої рецепції різних елементів моделей організації державної служби зарубіжних країн на вітчизняному ґрунті (це пов'язано значною мірою з їх відірваністю від соціальної дійсності, в межах якої вони реалізуються), вважаємо, що тематичні компаративні дослідження на основі нових концептуальних ідей *є цілком на часі*.

Автори підходів до вивчення різних аспектів діяльності державної служби в зарубіжних країнах у контексті власних компаративних досліджень звичайно оперують принаймні двома фундаментальними категоріями – “традиція державної бюрократії” та “модель (організації) державної служби”. Перша категорія покликана описати цілий комплекс явищ – етапи та специфіку історичного розвитку державної служби певної країни, концепцію кар’єри, категорії держслужбовців та структуру державної служби, принципи та технології допуску до державних посад та конкурсного відбору, різновиди та механізми службового підвищення чиновників, їх правовий статус тощо [3, с. 206–305]. Категорія “модель державної служби”, що набула помітної популярності у тематичних наукових джерелах останніми роками, має дещо вужчий поняттєвий зміст і охоплює переважну більшість вищенаведених елементів за винятком (чи з суттєвими обмеженнями) історіографічної частини [4, с. 292–326], [8, с. 222–241].

Дефініції зазначених категорій звичайно авторами (досліджень) не подаються, в тому числі і в дидактичній літературі; іноді категорія “модель держслужби” подається через власну класифікацію [5, с. 272–273]. Очевидно, під моделлю у цьому контексті розуміють образ відповідного об’єкта соціальної дійсності в широкому розумінні, який поданий з описом його структури, внутрішніх та зовнішніх процесів та зв’язків. Думається, що термін “традиція” (лат. *traditio* – переказ, звичай) також узято у загальноприйнятому значенні: він позначає у цьому контексті систему різноякісних соціокультурних, політичних, правових чинників, узятих в історичному аспекті, які обумовили еволюцію державної служби та виникнення (і збереження в подальшому) її усталених унікальних характеристик та властивостей.

У залежності від авторської позиції ці категорії можуть як відверто механістично розмежовуватися, відриваючи сучасну специфіку моделей організації державної служби від історичних передумов її виникнення та широкого соціокультурного контексту, що визначає її розвиток, так і навпаки, ототожнюватися, результуючи у термінологічну

плутанину. Так чи інакше, категоріальний апарат науки державного управління у цьому сенсі ще перебуває в стадії становлення чи принаймні потребує подальших уточнень та деталізації.

У той же час факт кореляції моделей державної служби різних країн із складною системою культурно-цивілізаційних факторів не викликає сумнівів у сучасних дослідників. Звичайно вони групуються трьома основними напрямками: характер історичного розвитку країни в цілому, особливості правової системи, специфіка державного устрою [8, с. 225–227]. Не є випадковим, що наявні підходи до класифікації моделей державної служби переважним чином побудовані на основі даних порівняльного правознавства, країнознавства тощо або мають відверто вузький характер, коли класифікація використовує лише часткові критерії (виокремлення кар'єрної, посадової та змішаної моделей тощо) [5, с. 272].

Основний матеріал дослідження. Враховуючи це, є достатні підстави запропонувати новий підхід, що здатний системно ув'язати соціокультурні, правові та політичні аспекти традиції державної служби із її сучасними структурно-функціональними особливостями в різних державах світу.

Вихідним положенням такого підходу є розуміння обумовленості моделей державної служби конкретно-історичною формою взаємодії держави і громадянського суспільства, зміст якої утворюють складні процеси одночасної багатоаспектної конвергенції та дивергенції, що відбуваються в інституціональній, ціннісній, телеологічній, інструментальній площинах. Це дозволяє виокремити та розмежувати конвергентні, дивергентні і змішані (гібридні) форми взаємодії та, – відповідно, – соціуми. Першим притаманне системне зближення інститутів громадянського суспільства та органів державного управління, певна форма практичної реалізації концепції суспільного договору, переважно еволюційний усталений розвиток відносин між ними, і внаслідок цього – невелика схильність до системних соціальних криз [6, с. 6–8]. У ракурсі властивостей моделей державної служби та специфіки її традиції системна конвергенція між державою та громадянським суспільством проявляється передусім у наступному:

1) реальна потенційна можливість переходу на державну службу представників громадянського суспільства та перспектива покладення деяких функцій державної служби на громадянське суспільство у контексті моделей самоорганізації. Історичне “визрівання” державної служби з інститутів громадянського суспільства (інституціональний аспект конвергенції);

2) лояльність чиновників на трьох рівнях – до держави в цілому (незважаючи на ротацію політичних еліт), до державної служби та до громадян як реципієнтів послуг. Високі вимоги до особистісних якостей держслужбовця, в тому числі високі моральні стандарти, реальна орієнтація державної служби на проблематику забезпечення прав і свобод людини (ціннісний аспект);

3) переконаність у тому, що державна служба та громадянське суспільство мають важливу спільну справу, – розбудову держави і суспільства, незважаючи на той чи інший ступінь “кастовості” публічної служби. Підтримка духу кооперації, співробітництва як у самій держслужбі, так і в її співпраці з громадянським суспільством (телеологічний аспект);

4) висока ефективність діяльності державної служби, оптимальність її структури та функцій, дієвість традиційних адміністративних методів та апробація управлінських підходів, що можуть використовуватися громадянським суспільством. Великий ступінь інформатизації держслужби, зважаючи на реалії сьогодення, які формуються інформаційним суспільством, легкий доступ до послуг державної служби та відсутність надмірної бюрократизованості (інструментальний аспект) тощо.

Проілюструємо це моделями державної служби США і Франції, які утворюють одні з основних підходів до організації державної служби і так чи інакше стають об'єктами рецепції. Незважаючи на те, що обидві моделі склалися у двох безумовно конвергентних суспільствах, які характеризуються плідною взаємодією держави і громадянського суспільства, вони мають також настільки істотні відмінності, що існують достатні підстави розглядати їх як два протилежні “полюси” конвергенції.

Яскравим прикладом сильної конвергентної моделі державної служби є державна (цивільна) служба США. Її еволюція та сучасний стан були значною мірою зумовлені трьома фундаментальними факторами. По-перше, це практична реалізація концепції суспільного договору як вагомого цивілізаційного імпульсу, що був втілений у Мейфлауерській угоді (Mayflower Compact) і став символічно-концептуальною основою розвитку не тільки галузі конституційного права США, але й державності в цілому. Зазначений фактор не завжди потрапляє у фокус досліджень моделей державної служби в контексті науки державного управління. Разом із тим суспільний договір як один з найважливіших соціальних архетипів принципово визначив і головну мету співіснування держслужби та громадянського суспільства – продуктивна взаємодія задля досягнення загального блага, зв'язаність чиновників неписаним договором із суспільством.

Другий фактор в американських літературних джерелах описується формулою М. Нельсона “демократія виникла раніше, ніж бюрократія”, внаслідок чого остання була вимушена адаптуватися до егалітарного суспільства та підкорятися політичній кон'юнктурі [3, с. 274–275]. У вітчизняних дидактичних джерелах саме цією формулою звичайно починають аналіз державної служби у США, що є цілком умотивованим (хоча і не згадують автора) [8, с. 224].

Третій фактор, що визначив парадигму розвитку держслужби у США, – стійкі традиції самоврядування, самоуправління “вільних людей на вільній землі” [4, с. 292].

Сумарно означені чинники результували у фундаментальне переосмислення природи політичної влади й утворили “вихідну точку” розвитку державної служби США [3, с. 270], сформувавши парадигму її подальшої еволюції в контексті конвергентної форми взаємодії громадянського суспільства і держави та визначивши її сучасні характеристики, зокрема:

1. Децентралізація та слабка уніфікація державної служби. Мобільність чиновництва та його здатність швидко реагувати на нові виклики, що продукуються складним та різноманітним соціальним буттям.

2. Поступальний рух від системи “victor's spoil” (“здобич – переможцю”), яка була впроваджена під час президентства (1829 – 1837) Е. Джексона, одного із засновників Демократичної партії, і передбачала розподіл посад серед представників партії, що перемогла на виборах [3, с. 272–273] без урахування їх професійних навичок, до “системи заслуг” (merit system), запровадженої у рамках реформ 1978 – 1979 рр. [3, с. 281–284]. За допомогою останньої було запроваджено систему регулярної атестації чиновників, покликану забезпечити облік індивідуального внеску у діяльність держслужби. Незважаючи на те, що, за твердженням сучасних спеціалістів, система “здобичі” в “обмежених та цивілізованих формах” ще існує [3, с. 272], домінуюча “система заслуг” передбачає відбір та просування кадрів з усіх верств суспільства, виключно на основі оцінювання їх навичок та умінь у контексті чесної і відкритої конкуренції, побудованої на принципі рівних можливостей, відсутність будь-якої дискримінації у процесі відбору, високі вимоги як до почуття солідарності кандидатів і їх бажання служити суспільній справі, так і до якості роботи на посаді тощо [3, с. 283–284], що в цілому виступає одним із найважливіших чинників забезпечення інституціональної конвергенції державної служби США.

3. Складна еволюція держслужби США стосовно проблематики політизації чиновництва: від традиційно великого ступеня політизації, забезпеченого вже згаданими вище реформами адміністрації президента Е. Джексона, до обмеження системи “здобичі” законом Пендлтона 1883 р., який передбачив кваліфікаційні іспити для службовців [3, с. 274]. І надалі – від значного обмеження політичної діяльності державних службовців відповідно до Закону Хетча 1939 р. (Hatch Act, офіційно An Act to Prevent Pernicious Political Activities), що мав на меті блокування можливостей зловживання службовим положенням у партійних або особистих інтересах та обмеження можливостей впливу на голоси виборців за допомогою урядових важелів [3, с. 275], який є чинним і нині (останні зміни вносилися вже адміністрацією президента Б. Обама у 2012 р.), – і до поступової м’якої реполітизації держслужби впродовж останніх десятиріч XX ст. [3, с. 276–277]. Головним результатом цих процесів є формування концепції, що відрізняється від континентально-європейської точки зору на зазначене питання; жорстке розмежування політиків та адміністраторів все частіше визнається таким, що не відповідає реальній ситуації (і не є актуальним).

4. Безумовна та системна орієнтація державної служби США на громадянина як реципієнта адміністративних послуг, причому як в історичному аспекті (наприкінці XIX ст. Пенсійна служба США була найбільшою виконавчою установою у світі [3, с. 273]), так і в сенсі реформ 80-х рр. XX ст., що упровадили сучасну модель “прозорості” бюрократії [3, с. 278] з її методами, запозиченими у приватного сектора, що загалом стимулювало конвергентні процеси між державною службою та суспільством.

Інший “полюс” організації державної служби конвергентних суспільств ілюструється моделлю державної (публічної) служби Франції. Дійсно, незважаючи на всі присутні ознаки конвергентної форми взаємодії між державою та громадянським суспільством, деякі її аспекти реалізуються у Франції з очевидними обмеженнями чи принаймні особливостями. Еволюцію та сучасний стан розвитку державної служби у Франції зумовили декілька фундаментальних чинників.

Перший із них – це централізація як концептуальний орієнтир державотворення в цілому та розбудови адміністративної системи зокрема, що ґрунтується на багатовіковій традиції і звичайно пов’язується з принципами, які були запозичені ще з практики управління у Римській імперії і реалізовані вже у середньовіччі (під час норманського завоювання Англії в 1066 р. Вільгельм Завойовник привіз й упровадив також цілком завершену за стандартами тих часів централізовану модель адміністрування держави). У наступні епохи централістські тенденції тільки підсилювалися: вони були характерні як для монархії Старого порядку (особливо у XVII ст.), і для Першої Французької республіки (1792 – 1804 рр.), і для Першої Французької імперії (1804 – 1814, 1815) тощо. Третя, Четверта та П’ята республіки також тримали загальний курс на централізацію [4, с. 298]. Лише наприкінці XX ст. “абсолютному домінуванню центру були поставлені певні межі” [3, с. 207]. Відтак, централізована державна служба у Франції виникла значно раніше, ніж демократія.

Другий чинник – надзвичайно раннє виникнення державної служби. На відміну від англосаксонських країн, де відповідні функції звичайно виконувалися громадянським суспільством на принципах самоорганізації, у Франції формування державного апарату управління та професійної бюрократії відбулося ще на ранніх етапах розвитку держави [4, с. 297].

Третій чинник – циклічний характер розвитку французької держави, особливо у XX ст., із характерним для нього істотним державно-правовим оновленням, установленням нового конституційного ладу і політичного режиму як результату виходу із системної соціальної кризи, сутність якої утворює протистояння між державою і

громадянським суспільством. Дійсно, системна криза Четвертої Французької республіки (1946 – 1958 рр.) була зумовлена передусім відсутністю вдалої моделі деколонізації і некерованим остаточним розпадом французької колоніальної імперії, що результував у невдалу війну за Індокитай та довготривалу війну за незалежність Алжиру. Затяжна політична криза завершилася путчем (де-факто) військових та утвердженням П'ятої республіки, суперпрезидентської форми правління та новим курсом на централізацію.

Наведені фактори відповідним чином обумовили як традиції французької публічної служби, так і її сучасні основні характеристики, зокрема:

1. Централізованість та уніфікованість як фундаментальні принципи організації публічної служби Франції. Централістська парадигма, що має дійсно багатовікову історію, зазнала помітних змін тільки на початку 80-х років XX ст. у контексті реформ, що розширили повноваження місцевої держслужби [4, с. 298]. Сучасні дослідники називають це обережними кроками до обмеженої децентралізації [3, с. 210], значення яких не потрібно переоцінювати. Результат централізації – утворення “закритої та детально регламентованої системи адміністрування із характерним для неї духом ієрархічності, кастовості і вірнопідданості державі” [3, с. 207]. Закритість, сильний дух корпоративізму та відмежованості від громадянського суспільства, складні процедури звільнення з посади в контексті ретельно розробленої концепції кар’єри зумовлюють ригідність чиновництва, певну інерційність та негнучкість державної служби в цілому.

2. Домінування принципу конкурсного відбору кандидатів на посади в державній службі, що визначається як спосіб розподілу обмеженого числа посад за допомогою випробувань, який дозволяє незалежному колегіальному журі класифікувати конкурсантів за їх заслугами [3, с. 216]. Існування позаконкурсних механізмів відбору, в тому числі пряме призначення на так звані політичні посади, які чітко відмежовуються від “звичайних” посад. Реальні переваги кандидатів, що мають фахову освіту (обґрунтоване обмеження принципу рівних можливостей).

3. Кореляція розвитку державної служби з циклічною парадигмою еволюції держави. Новий конституційний лад та новий політичний режим, що встановлюються як реакція на неспроможність розв’язати системну соціальну кризу засобами попередньої моделі, передбачають й певні зміни в організації держслужби. Зокрема, перші реформи (1959 р.) сучасної П'ятої республіки підсилили ієрархічність та підпорядкованість чиновництва політичній владі [3, с. 208], що цілком відповідало ідеології голлізму. Є підстави думати, що одним із наслідків цієї ситуації є непристосованість французької моделі державної служби до дієвої реакції на виклики системної соціальної кризи; рішення в будь-якому разі знаходиться на макрорівні і результує у встановлення нового конституційного ладу.

4. Орієнтація у власній діяльності не стільки на громадян, скільки на служіння вищим інтересам держави.

У цілому як традиції, так і сучасна модель державної служби Франції співвідносяться із формою обмеженої конвергентної взаємодії держави і громадянського суспільства (особливо в інституційному вимірі). Залишаючись безумовно ефективним державним інститутом, державна служба Франції певною мірою є “заручником” циклічної парадигми еволюції держави і в таких умовах не може суттєво впливати на системну соціальну кризу. В цілому це узгоджується із нашими попередніми висновками про те, що ступінь конвергенції між державою та громадянським суспільством позитивно корелює із соціальною стабільністю [7].

Здійснене дослідження дозволяє сформулювати низку взаємопов’язаних **висновків**.

1. Пропонований підхід до вивчення моделей державної служби в контексті форми взаємодії держави то громадянського суспільства іманентно враховує категорії “традиція”

та “модель”, дозволяючи розглянути у складному взаємозв’язку важливі соціокультурні чинники, які впливають на формування характеристик моделей держслужби, але звичайно залишаються “за дужками” як у дослідженнях з науки державного управління, так і в межах інших суспільних наук.

2. Незважаючи на очевидні тотожності, що задаються конвергентною формою взаємодії держави та громадянського суспільства, моделі державної служби в зарубіжних країнах не тільки зберігають суттєві особливості та дотримуються багатовікових концептуальних традицій, але і демонструють відомий імунітет до взаємного зближення. Прогнози, що були запропоновані на початку системних глобалізаційних процесів у останній чверті XX ст., нині виявляються дещо перебільшеними.

3. Кризові явища, в тому числі криза легітимності, з якими вимушена стикатися сучасна державна служба у розвинених країнах, на чому наголошується у сучасній науковій літературі з державного управління [4, с. 293], пов’язані не тільки із загальною кризою глобалізованого світу (переобтяжений боргами середній клас, вірогідне фіаско концепції мультикультуралізму у контексті надзвичайного посилення міграційних процесів, повільне економічне зростання), але і з різними варіаціями конвергентної форми взаємодії між державою та громадянським суспільством. Обмеження конвергенції у цьому сенсі, що характерно в тому числі для Франції, підвищують вірогідність соціальних криз та звужують можливості державної служби попереджувати й протистояти кризовим явищам, що має бути врахованим при оцінюванні перспектив рецепції елементів моделей державної служби.

4. Продемонстрована залежність моделей державної служби від конкретно-історичних особливостей форм взаємодії держави і громадянського суспільства дозволяє зробити висновок про складність системного запозичення конвергентних моделей організації держслужби в умовах гібридної форми взаємодії держави та громадянського суспільства, що є характерною для України, з притаманними їй одночасними процесами конвергенції та дивергенції і схильністю до циклічної системної соціальної кризи.

5. Реалізація конвергентної форми взаємодії громадянського суспільства і держави фактично робить проблему політизації держслужби іррелевантним у контексті проблематики її ефективності; інституціональна, ціннісна та особливо телеологічна конвергенція забезпечують лояльність чиновництва державі та суспільству. Обмежена політизація може навіть виступати додатковим фактором конвергенції – за умови демократичного політичного режиму та багатопартійної системи, оскільки підвищує “чутливість” держслужбовців до запитів та настроїв виборців.

Окреслений підхід здатний підсилити прогностичну функцію науки державного управління, оскільки пропонує методологічний та поняттєво-термінологічний інструментарій, здатний не тільки пояснити складні та неоднозначні моменти в еволюції та сучасному стані різних моделей державної служби, ув’язавши їх зі специфікою форми взаємодії держави і громадянського суспільства, але й оцінити ймовірні результати рецепції елементів моделей організації державної служби на вітчизняному ґрунті, що і складе **перспективу подальших досліджень** у визначеному напрямку.

Список використаних джерел

1. Актуальні проблеми розвитку освіти і науки в умовах глобалізації : матеріали всеукр. наук. конф., 4-5 грудня 2015 р., м. Дніпропетровськ. – Ч. І. / наук. ред. О. Ю. Висоцький. – Дніпропетр. : “Роял Принт”, 2016. – 236 с.
2. Вивчення та впровадження в Україні іноземного досвіду удосконалення діяльності органів влади : матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф., 25 листопада 2015 р. – Полтава : ПолтНТУ, 2015. – 220 с.
3. Государственная служба (комплекс. поход) : учеб. пособие / А. В. Оболонский, А. Г. Барабашев и др. – М. : Дело, 2000. – 440 с.

4. Державна служба : підруч. : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України ; редкол. : Ю. В. Квбасюк (голова), О. Ю. Оболенський (заст. голови), С. М. Серьогін (заст. голови) [та ін.]. – К. ; Одеса : НАДУ, 2012. – Т. 1. – 372 с.
5. Енциклопедія державного управління : у 8 т. – Т. 6 : Державна служба / наук.-ред. колегія : С. М. Серьогін (співголова), В. М. Сороко (співголова) та ін. – Дніпропетр. : ДРІДУ НАДУ, 2011. – 524 с.
6. Онуфрієнко О. Діалектика взаємодії держави та інститутів громадянського суспільства в контексті теорії публічного адміністрування [Електронний ресурс] / О. Онуфрієнко // Публічне адміністрування: теорія і практика. – Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2015. – Вип. 1 (13). – Режим доступу [http://www.dbuara.dp.ua/zbirnik/2015-01\(13\)/index.html](http://www.dbuara.dp.ua/zbirnik/2015-01(13)/index.html).
7. Онуфрієнко О. В. Порівняльний аналіз підходів до класифікації форм взаємодії держави і громадянського суспільства / О. В. Онуфрієнко // Державне управління та місцеве самоврядування : зб. наук. праць. – Дніпропетр. : ДРІДУ НАДУ, 2015. – Вип. 4 (27). – С. 60–70.
8. Організація державної служби в Україні: теорія та практика : навч. посіб. / за заг. ред. М. О. Багмета, М. С. Іванова, В. С. Фуртатова. – Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2007. – 244 с.
9. Публічне управління: стратегія реформ 2020 : зб. тез XV Міжнар. наук. конгресу, 23 квітня 2015 р. – Х. : Вид-во ХарPI НАДУ "Магістр", 2015. – 400 с.
10. Сучасні проблеми управління: діалектика централізації та децентралізації : матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 10 грудня 2015 р.) / уклад. : А. А. Мельниченко, І. В. Виселко. – К. : ТОВ НВП "Інтерсервіс", 2015. – 188 с.

Надійшла до редколегії 31.03.2016 р.

УДК 35.316

УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ІНФОРМАЦІЇ В ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Семененко К. А.,

*начальник відділу правової роботи Головного управління статистики в Харківській області,
м. Харків*

Досліджено удосконалення процесу управління якістю інформації в органах влади; розглянуто зміст поняття "інформація, яку застосовують в управлінні державою"; висвітлені специфічні властивості інформації, які є важливими для підвищення її якості.

Ключові слова: інформація, інформаційна система, інформаційні технології, якість інформації, управління якістю інформації.

Semenenko K. A.,

Head of Legal Work Department of Central Statistical Board in Kharkiv region, Kharkiv

QUALITY INFORMATION MANAGEMENT IN PUBLIC ADMINISTRATION AUTHORITIES

Investigated improvement of quality management information to the authorities; discussed the concept of "information, which is used in government"; highlight the specific properties of information that are important to improve its quality.

Key words: information, information system, information technology, quality of information, information quality management.

Постановка проблеми. Серед основних тенденцій розвитку суспільства на сучасному етапі слід відзначити процеси глобалізації та інформатизації практично всіх сфер життєдіяльності. Особливо важливим є покращення інформаційного забезпечення в державному управлінні, і, зокрема, розробка та впровадження наукового підходу до нього. Постає необхідність системного вирішення проблем, за допомогою використання сучасних методологій.

© Семененко К. А., 2016